

א. בעת אחת הקב"ה מרבבת קדש ובידו אש דת ישראל הגביל כח כל אחד מהעומרים לפני הדר. גם בעמידתם סביב ההר. וכדכתיב בפרשת יחור והגבלת את העם סביב לאמר. ולא כתיב והגבלת את ההר כמו שכתוב לחלק הגבל את ההר וקדש חתו. אלא הפירוש שמלכוד קדושת ההר עצמו שהיו מותרים כל ישראל באזורת מיתה שלא לעלות עליו. עוד והודרה באזורת עשה לעשות גבולין לעם בעמידתם סביבו. היינו הכהנים הנגשים אל ה' קרוב לההר. ראשי העם אחריהם. והמון עם ה' מאחוריהם. נשים עבדים וסוף מאחוריהם. ועי' מש"כ בפנים בס' דברים א' כ"ב ה' כ'. והגבלה זו הייתה לפי השגת כח הקדושה שחלה או בשפע על כל אחד. ומכל מקום לא גשתה שפע גבוהה לכל העומדים. אלא כפי עמידתם כך הייתה השגתם. וכך הייתה הכנתם בדבר ה'. וכידוע מאמרם בשמ"ר פ' כ"ט קול ה' בבחו לא נאמר אלא קול ה' בכח. בכח של כל אחד ואחד.

ב. וכך הוא לדורות אין הכנת כל האדם שיהו במקראי קדש.

וגם הכהנים הנגשים אל ה' שהמה סמוכים בזמנא ארומס מוסיך שיקדשו, יוספוס להמקדש במחשבה: פן יפרץ בדה ה'. כפגוע בזה שיש עולם גלוי שכינה, וכשלא יהיו מוכנים כראוי יהפך להם אור פני מלך חיים לרועץ, כמש"כ לעיל ד' כ"ד, משא"כ כל ישראל שלא השיגו כ"כ לא היה חסד שיפגע בזה מומח העדר הכנה.

במת שנה בפתע פתאום שאין שום אשמה על המזב, מבוחר להטעה הוא שפירש עצמו מן היין, ואם לא אירע לו זו הסיבה לא היה נקרא מוטא על הנפש, שהרי כדאי הוא להזיז עצמו מן התענוג הגשמי כז' להשיג מענוג רוחני של דביקות בה', אבל אחר שאירע לו באכזבס זו הסיבה, אומ הוא שאינו ראוי לכהן, ואם כן בזהם ייער עצמו מן היין, וביקש דבר שגובה מערכו.

כד. בחלתא בשבא א"ל מצות הגבלה. רק אחרי שמציבימי את האידיאל הנעלה, המרומם והרחוק, בכל יפעת תפארתו, והנשמות מתעוררות להגיע אליו, אז יש לחוש מפני התפרצות תאוותיות, העוזבת את כל דרכי ההדרגה ומביאה הריעות ושכירות בעולם. אם באים לצמצם את הרעיון לפני התגלותו של האור הגדול והרחב המאיר אפסי עולמים, אז מאפילים את הדעת, ומטשטשים את הצורה הרוחנית העליונה של נשמת האדם השואפת לגדולות. אבל אחרי שההדר העליון, כהווייתו הכללי יוצג בתמונתו הבהירה, לעיני הרוח, והשאפיה העליונה להמטרות הגדולות, החובקות זרועות עולם, תצא להתעוררותה, אז במלא אורה של הנשמה התקוממות זיו חייה, לא יש לחוש כ"כ להפיון ורשלנות כמו שיש לחוש להתפרצות עוברת גבולים. ע"כ, רק אחר שכבר נאמר בתורי בשבא, "ואתם יהיו לי ממלכת כהנים", אחרי שמגדל האורה הוצג לעיני ישראל לדעת את רוממות שאיפתם המאירה והגדולה, צדיכים לעצור בעד שטף המרוצה שלא יעבור גבולות, ובחלתא

אכל יש לדעת ולהחזונו מכל ענין הפרשה, מהליכות הממלוקת, ומעושר שהגיע להם, כי לא נשמו צרכם וצכוונת ממלוקתם קרת, ודמן ואצירס, ור"ן א"ש, שהרי אלו רואים שלא היו כבלל לוקחי המחמות אלא קרת ור"ן א"ש, ולא דמן ואצירס, וגם הגהיג המקום יח"ש כבוד גר"ן א"ש ולא בקרת ודמן ואצירס כאשר יבואר, על כן יש להזין שר"ן א"ש היו באמת גדולי ישראל בכל פרט גם ביראת ה', והיה מניעת הכהונה שהוא גורם דנקות וההנהגה ה' כאש צוער בקרבס, לא לשם שררה וכבוד המדומה כי אם להמקדש ולהשיג מעלה זו על ידי עבודה, וגם המה ידעו אשר דבר ה' אמת בפי משה, ואין להרהר אחריו ח"ו, רק הרהרו בלבם אחר ר"ן ה', ומסרו עצמם למוסרת נפש ולמות על אהבת ה' כי עוה כמות אהבה. וכל זה מבוחר צמדת שהביא רש"י מה ראה קרת לשמות זה, הר"ן א"ש כבר כתיב את מחמות המטאים האלה בנפשומס, אבל קרת שפקח היה מה ראה כו', ולכאורה אינו מבוחר מה זה ישוב על ר"ן א"ש במש"כ את מחמות המטאים וגו'. [וידעמי שיש מקום לפרש על פי דאיתא בפנהדליין פרק ד"מ (נ"ב ח"ן) שפירוש בנפשומס על עסקי נפשומס שאכלו וסרו צבית קרת ועל ידי זה נפשו, אבל מכל מקום נראה שעצמי המדרש כיונו באופן אחר]. אלא משמעו זה הכמוה הוא קעין פירוש הכהוב צמיר שנקמח וספר עליו מאשר קמח על הנפש, וביארנו שמה שגלגער מיין והוא גדי להשיג מעלת רוח הקודש והיות קדוש לה', ואמר הכמוה דמי שניער את נפשו להשיג מעלה שאינו צר יכולת להשיגה, מיקרי מוטא על נפשו, והכי נמי המה נקשו להשיג מעלת אהבת ה' על ידי עבודה, אף על גב שידעו שלא ינקו ובודאי יקום דבר משה, וזה מיקרי המטאים האלה בנפשומס. שזיקשו לאחד את נפשומס רק להשיג מעלת האהבה וחסידות באופן שאינו לפי הר"ן ממנו יח"ש. ומשום הכי סמך ענין הלו לפרשת יצירת, שהחזירו חסידו עליון צמוט של חלקת, שבכל חסידותם לא יסורו ממונת ה' כמו שביארנו באזהרה ולא תמורו וגו', והר"ן א"ש סירבו על זה והגיע להם מה שהגיע. והנה לא היה אפשר להם לקחת מחמות וכדומה ולהקריב במשכן, שהרי הלוים שמרו שלא יקרב זו, משום הכי היו מוכרחים לעשות מחלוקת על משה והאחרן ולפרוץ גדר, כל זה היה הליכות ר"ן א"ש והואיל שחלל את

(1) זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'. זה הפסוק אומר דרשוני, שהרי כבר עשו מה שעליהם והציאו הכל אל פני אוהל מועד ומה להם לעשות עוד, ודרשו חז"ל צמ"כ אמר להם משה לישראל אותו יח"ר העבירו מלבכם, ותהיו ללכס ביראה אחת ובעבודה אחת לשרת לפני המקום, כשם שהוא יחיד צעולם כך מהא עבודתכם מיוחדת לפני שגה' ומלחס את ערלת לבבכם מפני מה כי אני ה' אלהיכם הוא אלהי האלהים וארזוי הארזויים עשיתם כן וירא אליכם כבוד ה', זה הדרוש לר"ך עוד יומר ביאור מגוף המקרא, וגם מה שי"ן לכו"ן המקרא כי ה' אלהיכם וגו'. והענין דכבר היה בימי משה כמות בישראל שהיו להוטים אחר אהבת ה' אבל לא ע"י גבולים שהגבילה מורה, וכאשר יבואר באורך בפי קרת, שזה היה עיקר החטא של ר"ן א"ש, שהיו לדיקים גמורים ומטאו בנפשומס בזה שמסרו עצמם למיפה ע"י משוקה קדושה זו להשיג אהבת ה' ע"י הקטרת, אע"ג שלא יהיה לר"ן כפי דרך העושה שרק האחרן ובינו יקטירו. והנה כבר ידע משה רבינו שכמות כאלה מתגוללות, אלא שלא הגיע עדיין השעה להמפרך, על כן צבוא יוס המראות גלוי שכינה, שלהם היה חלקית משוקתם, וכדאי בשה"ש רבה ח' על הפסוק משנטי אריב"ל להוטים היו ישראל אחרי שכינה ע"ש באורך, אלא שהבין משה דמכל מקום יש בלב כמה אנשים על מה שהגיע הענין ע"י פרטי אופנים אלו, מה שאי אפשר להגיע אליו אלא בעמ שגלגו על זה, בשביל זה אמר משה לישראל כי לא כן הדבר, אלא אותו יח"ר העבירו מלבכם, שגם זה הפסוקה אע"ג שהוא להשיג אהבת ה' בקדושה, מכל מקום אם היא לא בדרך שעלה על ר"נו יח", אינו אלא דרך יח"ר להטעות ולהטעות דעת גדולי ישראל צו המשוקה. ואמר להם משה טעם לדבר ותהיו ללכס ביראה אחת ובעולה אחת לשרת לפני המקום, פי' אם תשימו דעמכם לדרך הסורה מלכו הכל בדרך אחד ובעמ אחת, משא"כ אם נבקש אהבת ה' שלא בדרך הסורה, ותהי מורת כל אחד בידו ויהיו אגודות אגודות בעבודתם, הוא נגד ר"ן ה' וכבודו יח", וזה שמסיים כשם שהוא יחיד צעולם

לנוח בקהל רפאים, ולהיות אפיקורוס ולבזו חכמים כמו אפיקורוס ממש, וע' דברים ז' י"א, וכן היה גר"ן א"ש הללו, שמעו מדרך השכל, ונמשכו אחרי פרעות דמן ואצירס וצו את משה ואהרן:

כיונו לשם שמים משום הכי נעשו בשריפה באש שיאל מק"ק, והיה צוה ענין כבוד גם כן כמו שיבואר, וישראל נטערו הרבה על מותם מבוחר להלן י"ו ו', לא כן דמן ואצירס המה היו רמוקס ממאווה עליונה זו, כי אם שהיו בטבע בעלי מחלוקת וטוואי משה עוד במלכים, כדאיתא בעלי מחלוקת ק"י ח', ומש"כ עמה כאשר נגור עליהם למות צמנדב ולא ליכנס לארץ זבת חלב ודבש, משום הכי נעשו בצליעה בארץ כרוח הבהמה, וישראל שממו על מותם כמו שיבואר שם. אמנם קרת באמת היה אדם גדול וראוי למאות הר"ן א"ש, וכה היה נראה לפני בני אדם שזו מבקש גם הוא, אבל באמת מוכיח לא כן היה וקנאת השדרה אכלתהו, על כן עשה מעשה הר"ן א"ש ונענש כדמן ואצירס, והיינו שמה המדרש אבל קרת שפיקח היה לא נכנס לשמות לבקש חסידות באופן שאין כן ר"ן הקצבה, וע"כ כסבור להשיג מאות הכבוד, והיה נכון לצו בעות שיאל לטיס, אם כן מה ראה לצמוח לחלוק על משה. וכל דברים אלו מבוחר במקרא בפרשת פינחס, הוא דמן ואצירס קריאי העדה אשר הלו על משה ועל אהרן בעדת קרת בהצתם על ה', מבוחר שהר"ן א"ש הלו על ה', והמה הלו על משה ועל אהרן, ויבואר עוד שמה, זהו כלל הענין. והנה ידוע אשר יראי ה' ועמוסים בפרישות אינם יכולים להצית ממלוקת, שדרש לזה לנצב דברי נרנן ולשון הרע וכדומה, וגם כי באמת בלבבם האמינו במשה ומורמו, רק שהיה קשה לקבל זה הדין, ואם כן לא מלאו ידים לעשות ממלוקת, וכן דמן ואצירס שהיו ידועים לצעלי ריב ומדון וטוואי משה ומוכשרים לכך, אבל לא היה בכחם להמשיך הקלה אחריהם, ומי פחי יסיר דעתו אחר אנשים שהולכים אחר לבבם, אבל קרת שהיה גדול הדור הוא היה בכחו להמשיך אחריו רבים וכן שלמים, ובאשר גם הוא לא אורחיה לדבר עם בני אדם ולפמות ברוב דברים, על כן לתם אליו את דמן ואצירס ומסר להם דברים כפי דעתו הרצונה, והמה הלכו בשלימות קרת ולקחו לבב ר"ן א"ש להמשיך אחר קרת, מנא לל הענין נקרא על שם קרת והוא העיקר, ודמן ואצירס האמנעים אשר על ידם הרחיב הפרצה, משום הכי כמי ויקח קרת והם אחריו, ואחריהם נמשכו ר"ן א"ש חסידו הדור, ועליהם נאמר (משלי כ"א) אדם תועה מדרך השכל בקהל רפאים ינות, פירוש רפאים הוא כמין פראים, אלא פראים הוא בלי עול דרך ארץ ורפאים הוא בלי עול מלכות שמים ויראת ה', ואמר הכמות כי מי שהוא ירא אלהים באמת אלא שמועה מדרך השכל. הרי סופו